

วารสาร มหาจุฬาราชการ Mahachula Academic Journal

ISSN : 3088-2001 (Print)

ISSN : 3088-2044 (Online)

ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๘ Vol.12 No.2 May – August 2025

● วัตถุประสงค์

วารสารมหาจุฬาราชการ เป็นวารสารวิชาการ ราย ๔ เดือน (ปีละ ๓ ฉบับ) คือ ฉบับที่ ๑ เดือนมกราคม-เมษายน, ฉบับที่ ๒ เดือนพฤษภาคม-สิงหาคม, ฉบับที่ ๓ เดือนกันยายน-ธันวาคม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัยด้านพระพุทธศาสนา เพื่อให้บริการทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่สังคม เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดทางพระพุทธศาสนา เพื่อสนับสนุนให้เกิดวารสารทางวิชาการกลางของมหาวิทยาลัย ในการเผยแพร่บทความวิชาการและบทความวิจัยแก่ผู้บริหาร คณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และนิสิต นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา พระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ ในขอบข่ายเนื้อหา สาขาวิชาสังคมวิทยา ศิลปศาสตร์และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

- บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารมหาจุฬาราชการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารมหาจุฬาราชการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิง ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร
- ทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย ๒ ท่านต่อ ๑ บทความ
- ทรัพย์สินและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสารมหาจุฬาราชการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทรัพย์สินของความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ วารสารมหาจุฬาราชการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๒)

● **เจ้าของ**

กองวิชาการ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ห้อง ๓๐๕ เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ถ.พหลโยธิน ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐๓๕ ๒๔๘๐๐๐ ต่อ ๘๗๗๓, โทรสาร ๐๓๕ ๒๔๘๐๑๓

● **ที่ปรึกษาวารสารมหาจุฬารวิชาการ**

พระพรหมบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.	ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์
พระพรหมวัชรธีรอาจารย์, ศาสตราจารย์ ดร.	อธิการบดี
พระเมธีวราญาณ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	คณบดีคณะพุทธศาสตร์
พระศรีวัชรสารบัณฑิต, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	คณบดีคณะครุศาสตร์
พระครูภัทรธรรมบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร.	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
พระอุดมสิทธินายก, รองศาสตราจารย์ ดร.	คณบดีคณะสังคมศาสตร์

● **บรรณาธิการ**

รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

● **หัวหน้ากองบรรณาธิการ**

นายสุญา ศิริธัญญ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

● **กองบรรณาธิการ :**

พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ พรหมเลิศ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ มั่งมีสุขศิริ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน	สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณอง ปาลิภัทรางกูร	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
นายสุภูฐาน สุตาจันทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

● **คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (Peer Review)**

สาขาวิชา ศาสนา, ปรัชญา, พระพุทธศาสนา, ครุศาสตร์, มนุษยศาสตร์, สังคมศาสตร์

■ **ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

พระพรหมวัชรธีรจารย์, ศาสตราจารย์ ดร.

พระเมธีวัชรบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง

รองศาสตราจารย์ ดร.เวทย์ บรรณกรกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม

รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ศรีนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.กฤต ศรียะอาจ

รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวัฒน์ ศรีเครือดง

รองศาสตราจารย์ ดร.ประยูร สุธะใจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระกาญจน์ กนกกมลเศ

พระธรรมวชิรปัญญาจารย์, รองศาสตราจารย์ ดร.

ศาสตราจารย์ ดร.จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม

รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ศุภสร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เริงชัย หมั่นชนะ

■ **ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย**

ศาสตราจารย์ พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ

ศาสตราจารย์ ดร.วัชร งามจิตรเจริญ

ศาสตราจารย์ ดร.สำเนียง เลื่อมใส

รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน งามสนธิ

รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา จันทรแก้ว

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชชุดา หนูวิไล

รองศาสตราจารย์ ดร.เมธาวิ อุดมธรรมานุภาพ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ อินทองปาน

รองศาสตราจารย์ ดร.สนธิ สัตโยภาส

รองศาสตราจารย์ ดร.เสริมศรี ไชยศรี

รองศาสตราจารย์ สยาม คำปรีดา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิญ รักสัตย์

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนา

รองศาสตราจารย์ ดร.นลินี ณ นคร

ราชบัณฑิต

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

(๔)

รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ มั่งมีสุขศิริ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน
ดร.ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ

มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

● ฝ่ายประสานงานและจัดการ

ประสานงานจัดการและพิสูจน์อักษร

พระมหาขวัญชัย ปุตุตวิโสโส
พระมหาทรงชัย วิชยเกรี
นายสุกษาน สุดาจันทร์
นางสาวสังเวียน ฟูเฟื่อง
นายณัฐวุฒิ วงษ์ภา

พระมหาธิติ อนุภุโท
นายศิลป์ชัย วงษ์จำนงค์
นางสาวสุจิตรา ชวดรัมย์
นางสาวภักนิช พิมพา

งานสมาชิก

พระมหาทรงชัย วิชยเกรี

บันทึกข้อมูล

นายจิระศักดิ์ ธารสุขกระจำง

งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

นายณพนดล เพ็ญประชุม

● นิติกร

นายธวัช แยมปัว

● ภาพ/ศิลปะ

พระมหาสุระศักดิ์ ธีรวโส

นายสมบุญณ์ เพ่งพิศ

● ออกแบบปก

พระพลวัฒน์ พวงปากกา

- จัดรูปเล่ม

นายสมบุรณ์ เฟ่งพิศ

- พิมพ์ที่

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทรศัพท์ ๐๓๕ ๐๐๑ ๑๒๔ (ต่อ ๐) โทรสาร ๐๓๕ ๒๔๘ ๐๐๐ ต่อ ๘๕๔๕

มือถือ ๐๖๖-๐๖๐-๔๑๙๒

Email : mcupress@mcu.ac.th

- จำนวนที่ตีพิมพ์ ๑๐๐ เล่ม

วารสารมหาจุฬาริชาการ
เป็นสมาชิกเครือข่ายวารสารวิชาการ
ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (JSH)

บทบรรณาธิการ

วารสารมหาวิทยาลัยวิชาการ ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๘ ได้รวบรวมบทความวิชาการของผู้บริหาร คณาจารย์ของมหาวิทยาลัย รวมถึงคณาจารย์ต่างสถาบัน ที่ได้ส่งบทความทางวิชาการมาร่วมตีพิมพ์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ทำให้มีคณาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาพุทธธรรมและการนำไปประยุกต์ บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามหลักคำสอนทางพระศาสนาอันเป็นการบริการวิชาการแก่สังคม ในฉบับนี้ กองบรรณาธิการและคณะทำงานฝ่ายประสานงานได้รับเกียรติจากผู้เขียนทั้งภายในและภายนอก จำนวน ๑๒ มหาวิทยาลัย และอีก ๒ ส่วนงานภายนอก ได้ส่งบทความทางวิชาการ เพื่อลงตีพิมพ์เผยแพร่ จำนวน ๓๓ บทความ ในบทความทั้งหมดเป็นภาษาไทยล้วน แบ่งเป็นบทความวิชาการ ๖ บทความ บทความวิจัย ๒๗ บทความ และมีบทวิพากษ์ ๑ เรื่อง ซึ่งรายละเอียดบทความต่าง ๆ กองบรรณาธิการ ได้กล่าวถึงเนื้อหาของแต่ละบทความโดยสรุปดังนี้

บทความวิชาการที่ ๑ เรื่อง “ความรักกับพรหมวิหาร ๔ : จิตวิทยาแห่งความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน” โดย นางสาวจิรกิตติยา บุญครองทรัพย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้สรุปบทความวิชาการไว้ว่า การนำหลักพรหมวิหาร ๔ ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตาและอุเบกขา มาเป็นแนวทางสร้างความรักและความสัมพันธ์ที่มั่นคงในชีวิตประจำวัน โดยชี้ให้เห็นว่าความรักที่แท้จริงควรปราศจากความเห็นแก่ตัวและการครอบครอง แต่เน้นความปรารถนาดีต่อกัน พรหมวิหาร ๔ ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร ความเข้าใจ และการจัดการอารมณ์ในความสัมพันธ์ ลดความขัดแย้งและเสริมสร้างความไว้วางใจ บทความนี้ยังเสนอแนะมุมทางจิตวิทยาที่สนับสนุนว่าการปฏิบัติตามพรหมวิหาร ๔ ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและสังคม โดยเน้นความรักที่บริสุทธิ์และปราศจากการยึดติด สรุปได้ว่าพรหมวิหาร ๔ เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความสุขและความสงบในความสัมพันธ์ทุกรูปแบบ

บทความวิชาการที่ ๒ เรื่อง “การดูแลเด็กวัยประถมศึกษาเพื่อป้องกันโรคสมาธิสั้น ความบกพร่องทางการเรียนรู้ และความบกพร่องทางอารมณ์” โดย รศ.ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน ผศ.ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม นางสาวภัทรสุดา สุกปลั่ง นางสาวกันยมาศ ช่วยสมบูรณ์ ดร.มลิวลิย์ ธรรมแสง และ ผศ.ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้สรุปบทความวิชาการไว้ว่า บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลเด็กวัยประถมศึกษาเพื่อป้องกันโรคสมาธิสั้น ความบกพร่องทางการเรียนรู้ และความบกพร่องทางอารมณ์ โรคสมาธิสั้นเป็นความผิดปกติของพัฒนาการทางระบบประสาทที่พบได้บ่อยในเด็กวัยประถมศึกษา โดยในประเทศไทยพบความชุกร้อยละ ๘.๑ หรือประมาณ ๑ ล้านคน มีลักษณะสำคัญคือ การขาดสมาธิที่ต่อเนื่อง ภาวะซนหรือไม่อยู่นิ่ง และการขาดการยั้งคิด ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียน พฤติกรรม อารมณ์ และการเข้า

สังคม บทความนี้นำเสนอแนวทางการดูแลเด็กวัยประถมศึกษาแบบองค์รวม ประกอบด้วย การดูแลด้านสิ่งแวดล้อมและการเลี้ยงดูที่บ้าน การดูแลด้านโภชนาการและการนอนหลับ การดูแลในโรงเรียน และการส่งเสริมการเรียนรู้ และการคัดกรองและการช่วยเหลือเบื้องต้น โดยเน้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เป็นระเบียบ การสร้างกิจวัตรประจำวันที่ชัดเจน การจำกัดการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และการส่งเสริมกิจกรรมออกกำลังกาย การดูแลที่เหมาะสมสามารถช่วยป้องกันหรือลดความรุนแรงของอาการและผลกระทบของโรคสมาธิสั้นและความบกพร่องที่เกี่ยวข้องได้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งผู้ปกครอง ครู และบุคลากรทางการแพทย์

บทความวิจัยที่ ๓ เรื่อง “แนวทางการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑” โดย นายจิรพันธ์ ประดิษฐ์ขวัญ และ ดร.วิรัช ภัทรกุล สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) ความต้องการการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) (๒) แนวทางการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา มีดังนี้ (๑) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลัง ครูต้องการมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางปฏิบัติในการวางแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา (๒) ด้านการมีส่วนร่วมในการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ครูต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกเทคนิควิธีค้นหาหรือแสวงหาบุคคลกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้ามาปฏิบัติงาน (๓) ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ครูต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกรูปแบบให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา หรือศึกษาดูงานตามความเหมาะสม (๔) ด้านการมีส่วนร่วมในวินัยและการรักษาวินัย ครูต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการควบคุมในการรักษาระเบียบวินัยของสถานศึกษา (๕) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ครูต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจกำหนดแนวทางปฏิบัติ ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างเป็นธรรมและชัดเจน

บทความวิจัยที่ ๔ เรื่อง “การศึกษาระดับน้ำตาลก่อนและหลังการถือศีลอดเดือนรอมฎอนในชาวไทยมุสลิม ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ ๒ เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร” โดย แพทย์หญิง ศุภรณี ขาววิจิตร และ ดร.รัตนา บรรณาธรรม ศูนย์บริการสาธารณสุข ๖๔ คลองสามวา กองสาธารณสุข ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ของระดับน้ำตาลในเลือดก่อนและหลังการถือศีลอด ($p > 0.05$) (๒) ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ระหว่างระยะเวลาการถือศีลอด กับน้ำหนัก ดัชนีมวลกาย และระดับน้ำตาลในเลือด การใช้ยารักษาโรคเบาหวานพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยาไกลิไซด์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๗.๑) ใช้วันละ ๑ ครั้ง ยาเมทฟอร์มิน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๒.๓) ใช้วันละ ๒ ครั้ง ยาโพลีไกลิตาโซน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๔.๑) ไม่ใช่น้ำนี้ กลุ่มตัวอย่างทุกคนในช่วงถือศีลอดไม่ได้ปรับขนาดยา ปรับการใช้ตามเวลาช่วงถือศีลอด เวลา

(๘)

การใช้ยาเม็ด ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๑.๘) ที่ใช้วันละ ๒ ครั้ง ระบุใช้ยาเช้าช่วงมือก่อนแสงอรุณ และยาเย็นช่วงมือหลังพระอาทิตย์ตก ซึ่งพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๐.๖) มีการปรับเวลาในการใช้ยาไม่ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๙๘.๘) ไม่มีภาวะแทรกซ้อนระหว่างถือศีลอด

บทความวิจัยที่ ๕ เรื่อง **“ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จเปรียญธรรม ๙ ประโยคของสำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม”** โดย พระมหาวิรุทธ วรวิโร (บุตรราช) พระมหาทวี มหาปณโณ ผศ.ดร. และ รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณm หลักสูตรพุทธศาสนมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า สภาพการจัดการการเรียนการสอนของวัดโมลีโลกยารามคือการบริหารแนวดิ่ง นโยบายการบริหารอยู่ที่เจ้าสำนักเรียน มีการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ออกปฏิทินการศึกษา จัดอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพในการสอน อุปกรณ์การสอนเพียบพร้อม จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายตลอดทั้งปี ทำแบบฝึกหัดวันเว้นวัน จัดที่พักอาศัยห้องส่วนตัวอำนวยความสะดวกในการอ่านหนังสือแก่นักเรียนบาลีเปรียญธรรม ๙ ประโยค มอบทุนการศึกษาประจำเดือนและประจำปี แรงจูงใจในการเรียนภาษาบาลีมาจากแรงจูงใจต้องการให้บิดามารดาเห็นความสำเร็จของตน ต้องการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ภาษาบาลี ต้องการรางวัลความสำเร็จจากเจ้าสำนักเรียน การต่อยอดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำเร็จเปรียญธรรม ๙ ประโยค ต้องการได้รับพระราชทานปริญญาบัตรพัดยศจากพระมหากษัตริย์อันเป็นที่ยอมรับเป็นที่ยกย่องของคณะสงฆ์และพุทธศาสนิกชน เป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จเปรียญธรรม ๙ ประโยค คือ (๑) เจ้าสำนักเรียนเป็นทั้งผู้บริหารและอาจารย์ เน้นการเรียนเป็นหลักไม่เน้นกิจกรรม เจ้าสำนักเรียนเอาใจใส่ (๒) อาจารย์ประจำชั้นชำนาญในวิชาที่สอนและเข้าถึงง่าย (๓) เพื่อนในห้องเรียนมีความเป็นกัลยาณมิตรเอื้อเฟื้อ (๔) ได้รับการอุปถัมภ์จากประชาชน (๕) อาคารสถานที่ ห้องเรียน ที่พักอาศัยมีความสัปปายะ (๖) บรรยากาศในห้องเรียนดี มีวัฒนธรรมการเคารพกันตามลำดับพรราชา

บทความวิจัยที่ ๖ เรื่อง **“แนวทางการลดและการแก้ปัญหาความเครียดในการปฏิบัติงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา”** โดย ผศ.ดร. สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) แนวทางการลดความเครียด มีดังนี้ การจัดการสภาพการทำงานที่ก่อให้เกิดความเครียด ความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ ความสัมพันธ์และแรงจูงใจ นโยบายองค์กรและการสื่อสาร และปริมาณงานและการประเมินคุณภาพ การเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การเรียนการสอน การบริการวิชาการ การวิจัย คุณภาพหลักสูตร การบริหารหลักสูตร และการพัฒนาผู้เรียน และการจัดการความรู้สู่การแก้เครียด ด้านจิตใจและสมอง ด้านร่างกาย ด้านครอบครัว และด้านความสำเร็จตามเป้าหมาย (๒) แนวทางการแก้ปัญหาความเครียด มีดังนี้ ระดับมหาวิทยาลัย ได้แก่ การบริหารบุคลากร การสร้างบรรยากาศการทำงาน การสนับสนุนการปฏิบัติงาน การวิจัย การบริการวิชาการ และการประกันคุณภาพ

การศึกษา ระดับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ได้แก่ การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และการจัดการความเครียด และระดับองค์กรนโยบายประเทศ ได้แก่ การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐาน การพัฒนาระบบสารสนเทศ และการพัฒนาบุคลากร

บทความวิจัยที่ ๗ เรื่อง “การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาในจังหวัดเชียงราย” โดย นายณรงค์ เจนใจ ผศ.ดร.รณิดา ปิงเมือง ผศ.ดร.เลหล่า ตรีเอกานุกูล และอาจารย์ ดร.จันจิรา วิชัย สาขาวิชาพุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า สภาพทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธศาสนาในจังหวัดเชียงรายเป็นสถานที่ที่มีความสวยงาม มีความพร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวและยังเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวและนักแสวงบุญทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และผลการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาในจังหวัดเชียงราย ๕ ด้าน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาน้อยสุดดังนี้ (๑) ด้านสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) (๒) ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) (๓) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) (๔) ด้านกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) และ (๕) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยสุด ($\bar{X} = 2.66$)

บทความวิชาการที่ ๘ เรื่อง “อรรถปริวรรตศาสตร์ของกัตตาเมอร์ในกฎหมายสิทธิในการตายสำหรับผู้ป่วยทางจิต” โดย นางสาวฉัตรทอง มีเมศกุล ภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้สรุปบทความวิชาการไว้ว่า บทความเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตีความกฎหมายสิทธิการตาย (Medical Assistance in Dying: MAiD) สำหรับผู้ป่วยทางจิตในประเทศแคนาดาผ่านกรอบแนวคิดของอรรถปริวรรตศาสตร์ของฮันส์-จอร์จ กัตตาเมอร์ (Hans-Georg Gadamer) โดยเน้นการวิเคราะห์ “อคติ” (Prejudice) และ “การหลอมรวมขอบฟ้า” (Fusion of Horizon) ของกลุ่มผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยต่อการขยายขอบเขตกฎหมาย MAiD ให้ครอบคลุมผู้ป่วยทางจิต โดยการตีความที่แตกต่างกันนั้นมิได้เกิดจากข้อเท็จจริงทางการแพทย์หรือจิตเวชเพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นผลของบริบททางวัฒนธรรม จริยธรรม ความเชื่อเรื่องศักดิ์ศรีของชีวิต และความกลัวต่อการถูกใช้สิทธิการตายในทางที่ไม่เหมาะสม

บทความวิจัยที่ ๙ เรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะภาวะผู้นำเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของที่ปรึกษาด้านการบริหารองค์กร” โดย นายบุญชัย ปลื้มสืบกุล รศ.ดร. สุขุม เฉลยทรัพย์ รศ.ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน และ ผศ.ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า การพัฒนาสมรรถนะภาวะผู้นำเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของที่ปรึกษาด้านการบริหารองค์กร ได้แก่ “WISDOM” คือ การใช้ปัญญา ความรอบรู้ ความเป็นมืออาชีพ และจริยธรรม เพื่อพัฒนาองค์กร มี ๖ องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ W - Workplace Excellence ความเป็นเลิศในการทำงาน ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรมหรือภาคเศรษฐกิจ

(๑๐)

และสังคม I - Innovation Creation การสร้างนวัตกรรม การวิเคราะห์ตลาด การจัดการการเปลี่ยนแปลง และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ S - Strategic Thinking การคิดเชิงกลยุทธ์ และการบริหารจัดการ D - Development Mastery ความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนา การพัฒนาวิชาชีพทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ O - Organizational Leadership ภาวะผู้นำองค์กร มนุษยสัมพันธ์ และการปรับตัว และ M - Management Skills ทักษะการจัดการ มาตรฐานจริยธรรมและวิชาชีพ ความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ โดยทุกองค์ประกอบต้องดำเนินไปอย่างสอดคล้องและส่งเสริมกันและกัน

บทความวิจัยที่ ๑๐ เรื่อง “พุทธาวตารในทศาวตารจริต ของเกษเมนทระ: การศึกษาเปรียบเทียบกับพุทธาวตารในปุราณะ” โดย นางสาวบุษยามาน วัชานาค และ ผศ.ชานบัววิทย์ ทัดแก้ว คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า พุทธาวตารที่ปรากฏในวรรณคดีปุราณะมีบทบาทที่ต่างกับอวตารภาคอื่น ๆ ของพระวิษณุซึ่งมีลักษณะเป็นวีรบุรุษผู้กอบกู้ เป็นผลมาจากความพยายามที่จะลดทอนความน่าเชื่อถือของคำสอนในพุทธศาสนาและความพยายามในการควบรวบศาสนาท้องถิ่นเข้ามาในจักรวาลศาสนาฮินดู เนื่องจากพระพุทธรูปเจ้าทรงสอนขัดแย้งกับจารีตของพระเวท นำเชื่อว่าปางนี้จะเกิดขึ้นเพราะพุทธศาสนากำลังได้รับความนิยมอย่างสูง คัมภีร์ปุราณะเป็นวรรณคดียุคแรกที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองพลวัตของสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงจากการนับถือศาสนาพระเวทสู่ศาสนาฮินดู และเพื่อตอบโต้ศาสนาทางเลือกอื่น พุทธาวตารที่ปรากฏในคัมภีร์ปุราณะจึงมีลักษณะในเชิงลบ มุ่งต่อต้านพระพุทธรูปเจ้า ในขณะที่พุทธาวตารที่ปรากฏในทศาวตารจริตของเกษเมนทระมีเนื้อหาคล้ายคลึงกับพุทธประวัติ ไม่มีลักษณะในเชิงโจมตีดังที่ปรากฏในวรรณคดีปุราณะเป็นไปได้ว่าในแคว้นกัษมีระหรือแคชเมียร์ สถานที่ประพันธ์ทศาวตารจริตนั้น เป็นสถานที่ที่มีสภาพสังคมพหุวัฒนธรรม พุทธศาสนาและศาสนาฮินดูได้รับความนิยมควบคู่กันไป

บทความวิจัยที่ ๑๑ เรื่อง “การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเพื่อการพัฒนาศิลปหัตถกรรมในพื้นที่ตำบลหนองขาก อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดย รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโหม ผศ.ดร.อรชร ไกรจักร ดร.กรรณิการ์ ขาวเงิน พระมหาวิญญูธรรม ศรีชัย พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ.ดร. และพระมหาดวงเด่น ตุนิน, ผศ.ดร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลวิจัยไว้ว่า (๑) สภาพปัญหาเกี่ยวกับศิลปหัตถกรรมในพื้นที่ตำบลหนองขาก อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่ ๑) การขาดการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ ๒) การขาดแคลนทุนการผลิต ๓) การขาดช่องทางการตลาด (๒) ความต้องการเพื่อการพัฒนาศิลปหัตถกรรม มี ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่ ๑) ความต้องการเรียนรู้ศิลปหัตถกรรม ลวดลายใหม่ เรียนรู้ทักษะใหม่ ๒) ความต้องการช่องทางการตลาด ๓) ความต้องการจัดตั้งกลุ่มอาชีพอย่างเป็นทางการ ๔) ความต้องการเงินทุนกองกลางเพื่อการผลิตภายในกลุ่มอาชีพ

บทความวิจัยที่ ๑๒ เรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัดอุทยานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี” โดย นางสาวพิชญากร ดีพา และ ผศ.พ.ต.อ.ดร.สฤณี สืบพงษ์ศิริ คณะอาชีววิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจเห็นว่าการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัดอุทยานมีความสำคัญต่อการสืบสวน แต่ยังคงประสบปัญหาหลัก ๕ ประการ ได้แก่ ขาดแคลนอุปกรณ์และยานพาหนะ, กำลังพลไม่เพียงพอ, การฝึกอบรมไม่ครอบคลุมและไม่ทันสมัย, กฎหมายและระเบียบปฏิบัติไม่ชัดเจน และขาดความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยในระดับมากต่อข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ซึ่งรวมถึงการจัดหาอุปกรณ์, เพิ่มกำลังพล, จัดฝึกอบรมที่ทันสมัย, ปรับปรุงกฎหมาย, เสริมสร้างความร่วมมือ และนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการปฏิบัติงาน ข้อจำกัดของการวิจัยนี้คือขนาดกลุ่มตัวอย่างและพื้นที่ศึกษา จึงเสนอแนะให้มีการขยายผลการศึกษาไปยังพื้นที่อื่น และศึกษาปัจจัยด้านจิตวิทยาและความคิดเห็นของประชาชนเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น

บทความวิจัยที่ ๑๓ เรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครูกลุ่มเมืองฉะเชิงเทรา ๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๑” โดย นางสาวลลิตา ปุญญะประสิทธิ์ และ ผศ.ดร.จุลดิศ คัญทัพ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) สภาพที่ปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นในการพัฒนา พบว่า ๕ อันดับแรก ได้แก่ ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความก้าวหน้า ด้านสถานภาพทางอาชีพ และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา (๒) แนวทางการพัฒนาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วย ๕ ด้าน ได้แก่ การยอมรับและยกย่อง ความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ สภาพแวดล้อมในการทำงาน การมีส่วนร่วมและการสื่อสาร และการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ในวิชาชีพ

บทความวิจัยที่ ๑๔ เรื่อง “การวิเคราะห์เส้นทางสู่ความสำเร็จในตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา” โดย ศ.ธำนิษฐ์ สิทธิวัชรธรรม รศ. ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์ ผศ.ดร.พิทักษ์ จันทรเจริญ และ ผศ. ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในตำแหน่งทางวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.351$) โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ความสำเร็จของผลงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.612$) ซึ่งประกอบด้วยการมีผลงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์และการปฏิบัติตามจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ รองลงมาคือวิถีชีวิต ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.447$) โดยเฉพาะด้านการบริหารเวลาในการทำงานวิชาการ

(๑๒)

การสอน และภารกิจอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และความสำเร็จในชีวิต ($\bar{X} = ๔.๓๗$, $SD = ๐.๔๔๖$) ที่เน้นการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จและความภาคภูมิใจในคุณค่าของตนเอง (๒) ผลการวิเคราะห์เส้นทางสู่ความสำเร็จในตำแหน่งทางวิชาการพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จในตำแหน่งทางวิชาการได้ร้อยละ ๘๕.๓ ($R^2 = ๐.๘๕๓$) และความสำเร็จของผลงานทางวิชาการได้ร้อยละ ๕๘.๔ ($R^2 = ๐.๕๘๔$) ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ปัจจัยความสำเร็จในวิชาชีพ ($TE = ๑.๔๖๓$) ความสำเร็จในชีวิต ($TE = ๑.๓๕๐$) และบทบาทการทำงาน ($TE = ๑.๒๖๐$)

บทความวิจัยที่ ๑๕ เรื่อง “ภาพสะท้อนทางสังคมที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องแก่นไม้หอมของกิ่งฉัตร” โดย นางสาวอภิญญา พงษ์สระพัง ผศ.ดร.สุรวิชญ์กุล นุ่นภูบาล และ ผศ.ดร.ศาริศา สุขคง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ได้สรุปบทความวิชาการไว้ว่า นวนิยายเรื่องแก่นไม้หอมได้สะท้อนภาพทางสังคม มี ๗ ด้าน ได้แก่ (๑) ภาพสะท้อนด้านชีวิตความเป็นอยู่ทั่ว ๆ ไป เช่น วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพ หรือการทำมาหากิน วิถีชีวิตด้านสภาพแวดล้อมบ้านเมือง วิถีชีวิตด้านการคมนาคม (๒) ภาพสะท้อนด้านครอบครัว เช่น ลักษณะภาพสะท้อนครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยาย ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว (๓) ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา ความเชื่อเกี่ยวกับความตาย ความเชื่อเกี่ยวกับโหราศาสตร์ ความเชื่อเกี่ยวกับการเกิด (๔) ภาพสะท้อนด้านค่านิยม เช่น ค่านิยมเรื่องการศึกษา ค่านิยมเรื่องการลำดับความสำคัญของบุตรและลูกเพศบุตร ค่านิยมเรื่องการทำงาน ค่านิยมการตั้งชื่อร้าน ค่านิยมการดำเนินชีวิต (๕) ภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรม ได้แก่ เทศกาลวันสำคัญทางวัฒนธรรม วัฒนธรรมการจัดงานศพ วัฒนธรรมการทำงาน วัฒนธรรมการจัดเลี้ยงโต๊ะจีน วัฒนธรรมการให้เงิน วัฒนธรรมการเรียกชื่อลำดับญาติ และวัฒนธรรมการนับถือเครือญาติ (๖) ภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง เช่น ภาพสะท้อนเศรษฐกิจช่วงต้มยำกุ้ง ภาพสะท้อนเหตุการณ์สงครามโลก ครั้งที่ ๒ ภาพสะท้อนเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ (๗) ภาพสะท้อนทางสังคมด้านการศึกษา เช่น กลุ่มมีการศึกษา กลุ่มด้อยการศึกษา และการเปรียบเทียบการศึกษารัฐบาลและเอกชน ภาพสะท้อนทางสังคมที่ปรากฏในนวนิยาย เรื่องแก่นไม้หอม ของกิ่งฉัตร ดังกล่าวนั้น สะท้อนผ่านเรื่องราวชีวิตของชิวเฮียง ตั้งแต่เด็กจนจบจนสิ้นอายุขัย ดังคำกล่าวที่ว่า “วรรณกรรมเปรียบเหมือน กระจกเงา ที่สะท้อนสภาพความเป็นไปของสังคมและมนุษย์”

บทความวิชาการที่ ๑๖ เรื่อง “การประยุกต์สัญญา ๑๐ ในคิริมานันทสูตรเพื่อส่งเสริมสุขภาวะองค์กรรวม” โดย นางสาวสมศรี รุ่งแสงทอง พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาพระไตรปิฎกศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้สรุปบทความวิชาการไว้ว่า การประยุกต์สัญญา ๑๐ ในคิริมานันทสูตรเพื่อส่งเสริมสุขภาวะองค์กรรวม ได้แก่ (๑) สุขภาวะทางกาย กล่าวคือ ๑) อสุภสัญญา

ช่วยลดความยึดมั่นในรูปลักษณ์ภายนอก มองเห็นร่างกายตามความเป็นจริงว่าไม่ใช่สิ่งน่าปรารถนา จึงลดความหลงใหลในกาม ช่วยส่งเสริมการดูแลสุขภาพแบบมีสติ ไม่ยึดติดภาพลักษณ์ ๒) อาทินวสัญญา ช่วยเห็นโทษของกายที่เป็นเหตุแห่งทุกข์ เช่น ความเจ็บป่วย ความเหนื่อยหน่าย นำไปสู่การดูแลร่างกาย ด้วยความไม่ประมาท ส่งเสริมการรักษาสุขภาพเชิงป้องกัน ๓) อานาปานสติ การฝึกหายใจอย่างมีสติ ช่วยให้ร่างกายผ่อนคลาย ลดความเครียด ควบคุมระบบประสาทอัตโนมัติ เพิ่มความแข็งแรงให้ระบบหายใจและหัวใจ (๒) สุขภาวะทางจิตใจ กล่าวคือ ๑) อนิจจสัญญา การเห็นว่าชั้น ๕ ไม่เที่ยง ช่วยลดความยึดมั่น ลดความวิตกกังวลเมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ๒) วิราจสัญญา การเสริมสร้างจิตใจที่ปล่อยวาง ลดการยึดติดในกิเลส ทำให้เกิดความสงบภายใน ๓) นิโรธสัญญา การเห็นถึงความเป็นไปได้ในการดับทุกข์ทั้งหมด ช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้ปฏิบัติเพื่อเข้าถึงความสงบอย่างแท้จริง ๔) อานาปานสติ การเจริญสติผ่านการกำหนดลมหายใจ ช่วยควบคุมอารมณ์ ความเครียดและความโกรธ ช่วยให้จิตสงบ สมดุล มีสมาธิและเจริญปัญญาได้ง่าย (๓) สุขภาวะทางสังคม กล่าวคือ ๑) สัพพโลเก อนภิตตสัญญา การไม่หลงใหลในโลก ทำให้ไม่อิงยึดตา ลดการเปรียบเทียบแข่งขันกับผู้อื่น เกิดความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีเมตตา ๒) ปหานสัญญา การละอกุศลธรรม เช่น พยาบาท หรือความคิดร้าย ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล ลดความขัดแย้ง ๓) อานาปานสติ การเจริญสติผ่านการกำหนดลมหายใจ ช่วยพัฒนาความเอาใจใส่และการฟังอย่างลึกซึ้ง ซึ่งจำเป็นในการสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพที่ดี (๔) สุขภาวะทางปัญญา กล่าวคือ ๑) อนัตตสัญญา การเข้าใจว่าอายตนะทั้งหลายไม่ใช่ตน ช่วยเปิดมุมมองใหม่เกี่ยวกับชีวิตและการปล่อยวางอัตตา ๒) สัพพสังขารสุ อนิจจสัญญา การส่งเสริมการเจริญปัญญา โดยตระหนักว่าทุกสิ่งเกิดขึ้น ดำรงอยู่และดับไป เป็นกระบวนการของธรรมชาติ ๓) อานาปานสติ เมื่อฝึกจนชำนาญ จะช่วยพัฒนาโยนิโสมนสิการ คือการใคร่ครวญอย่างมีปัญญา และนำไปสู่ญาณทัสสนะ

บทความวิจัยที่ ๑๗ เรื่อง “ปัญหากฎหมายในการปล่อยชั่วคราวของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาที่เป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา” โดย นางสาวอมรรัตน์ ม่วงกลั่น ผศ.ดร.ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ และ ดร.วรพจน์ ถนอมกุล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่าพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๙ให้อำนาจพนักงานสอบสวนในการใช้ดุลยพินิจเมื่อพระภิกษุต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาร้ายแรงถึงขั้นอาบัติปาราชิก โดยให้ขาดจากความเป็นพระภิกษุ และมาตรา ๓๐ กำหนดให้ พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด ส่งผลให้พระภิกษุขาดโอกาสในการพิสูจน์ความบริสุทธิ์จากพยานหลักฐานที่ชัดเจนเสียก่อน ซึ่งหากภายหลังพระภิกษุผู้นั้นไม่มีความผิด ก็จะก่อให้เกิดความเสียหาย อีกทั้งกลับไปบวชใหม่ไม่ได้ สมณศักดิ์ที่ถูกถอดไปแล้วก็ไม่สามารถกลับคืนได้ด้วย เป็นการบั่นทอนการสืบทอดพระพุทธศาสนาและความศรัทธาเลื่อมใสของพุทธศาสนิกชนอย่างยิ่ง จึงเห็นควร

(๑๔)

แก้ไขเพิ่มเติมให้มีการปล่อยชั่วคราว เป็นการเน้นการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลย ภายใต้เจตนารมณ์ในการบัญญัติกฎหมายให้คุ้มครองพระพุทธศาสนา เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

บทความวิจัยที่ ๑๘ เรื่อง “ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบของพระภิกษุตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๐” โดย นางสาวกุลวดี ณ นคร ผศ.ดร.ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ และ ดร.วรพจน์ ถนอมกุล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า ความรับผิดชอบทางคอมพิวเตอร์ของบุคคลทั่วไปกับพระภิกษุมีความแตกต่างกันในการปฏิบัติ เนื่องจากหากเป็นบุคคลทั่วไป การดำเนินการของเจ้าหน้าที่สามารถกระทำการตามขั้นตอนที่บัญญัติตามพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ฯ ได้ทันที แต่หากเป็นพระภิกษุ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระวินัย รวมทั้ง พ.ร.บ.คณะสงฆ์ฯ ตามมาตรา ๒๙ ซึ่งบัญญัติว่า “พระภิกษุรูปใดถูกจับโดยต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการไม่เห็นสมควรให้ปล่อยชั่วคราว และเจ้าอาวาสแห่งวัดที่พระภิกษุรูปนั้นสังกัดไม่รับมอบตัวไว้ควบคุม หรือพนักงานสอบสวนไม่เห็นสมควรให้เจ้าอาวาสรับตัวไปควบคุม หรือพระภิกษุรูปนั้นมิได้สังกัดวัดใดวัดหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจจัดดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้” และมาตรา ๓๐ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อจะต้องจำคุก กักขัง หรือ ชัง พระภิกษุตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลมีอำนาจดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้ และให้รายงานให้ศาลทราบถึงการสละสมณเพศนั้น

บทความวิจัยที่ ๑๙ เรื่อง “ผลการใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจำเป็นภาพนามธรรม (CPA) ร่วมกับบอร์ดเกมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓” โดย นางสาวสุภาวดี อินทร์พรม และ ผศ.ดร.กิตติศักดิ์ ลักษณะนาม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจำเป็นภาพนามธรรม (CPA) ร่วมกับบอร์ดเกม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจำเป็นภาพนามธรรม (CPA) ร่วมกับบอร์ดเกมอยู่ในระดับมาก

บทความวิจัยที่ ๒๐ เรื่อง “รูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์ใช้หลักอริยสัจเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” โดย นางอรพัทธ ศิริแสง พระครูสังฆรักษ์เทิดศักดิ์ สดติธโร และ ดร.วีระพงษ์ แพงคำอึก คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์ใช้หลักอริยสัจเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สรุปได้ว่า สภาพปัญหาสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X} = ๔.๕๒$, S.D. = ๐.๓๔) สภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๗๑$, S.D. = ๐.๓๓)

(๒) ผลการพัฒนาแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์ใช้หลักอริยสัจเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สรุปได้ว่า รูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์ใช้หลักอริยสัจเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ประกอบด้วย (๑) แนวคิดพื้นฐาน (๒) องค์ประกอบของรูปแบบการสอน (๓) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน (๔) ขั้นตอนของรูปแบบการสอน และ (๕) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการสอน ผลการประเมินรูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์ใช้หลักอริยสัจเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่พัฒนาขึ้นในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๗๒$, S.D. = ๐.๓๓) ๓. ผลการใช้รูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์ใช้หลักอริยสัจเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สรุปได้ว่า หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์ใช้หลักอริยสัจเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์ใช้หลักอริยสัจเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทความวิจัยที่ ๒๑ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโพลั่วบ้านภูเหม็น จังหวัดอุทัยธานี” โดย นายสมเกียรติ หนองกลาง และ ผศ.ดร.วรวิทย์ นพแก้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า จากผลการศึกษา บริบทเชิงพื้นที่ และวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโพลั่ว บ้านภูเหม็น จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ชุมชนกะเหรี่ยงโพลั่ว บ้านภูเหม็น มีประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานมาอย่างยาวนาน มีวิถีชีวิตที่สัมพันธ์กับธรรมชาติ สภาพแวดล้อมยังมีความอุดมสมบูรณ์ สภาพทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีภูเขารายล้อม มีลำห้วยไหลผ่านกลางชุมชน ชุมชนมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น เช่น การแต่งกาย ภาษา อาหาร มีวิถีชีวิต และประเพณีวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติตามความเชื่อชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโพลั่ว

บทความวิจัยที่ ๒๒ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนกลุ่มอำเภอแม่เปิน-กลุ่มชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร ๔” โดย นายชินทร์ บุญราชแสง ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรฉัตร และ ดร.ดิเรก ดั่งวลอย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) สภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน กลุ่มอำเภอแม่เปิน -กลุ่มชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๖$, S.D.=๐.๔๕) และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = ๔.๒๙$, S.D.=๐.๔๐) รองลงมา คือ ด้านโครงสร้าง

(๑๖)

การบริหารและบทบาทหน้าที่การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.04$, S.D.=0.33) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 3.23$, S.D.=0.65) (๒) แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน กลุ่มอำเภอแม่เป็น – กลุ่มชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร ๔ ได้นำการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ตามหลักพรหมวิหาร ๔ มาเป็นกรอบแนวทางในการบริหารการจัดการเรียนรู้ใน ๕ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านยุทธศาสตร์การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี ๕ แนวทาง ประกอบด้วยด้านเมตตา มี ๑ ด้านกรุณามี ๒ แนวทาง ด้านมุทิตา มี ๑ แนวทาง และด้านอุเบกขามี ๑ แนวทาง (๒) ด้านโครงสร้างการบริหารและบทบาทหน้าที่การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี ๕ แนวทาง ประกอบด้วยด้านเมตตา มี ๒ แนวทาง ด้านกรุณา มี ๑ แนวทาง ด้านมุทิตามี ๑ แนวทาง และด้านอุเบกขา มี ๑ แนวทาง (๓) ด้านการดำเนินงาน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี ๖ แนวทาง ประกอบด้วยด้านเมตตา มี ๒ แนวทาง ด้านกรุณา มี ๒ ด้านมุทิตา มี ๑ แนวทาง และด้านอุเบกขา มี ๑ แนวทาง (๔) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มี ๕ แนวทาง ประกอบด้วยด้านเมตตา มี ๒ แนวทาง ด้านกรุณามี ๑ แนวทาง ด้านมุทิตา มี ๑ แนวทาง และด้านอุเบกขามี ๑ แนวทาง (๕) ด้านการส่งต่อ มี ๔ แนวทาง ประกอบด้วยด้านเมตตา มี ๑ แนวทาง ด้านกรุณามี ๑ แนวทาง ด้านมุทิตา มี ๑ แนวทาง และด้านอุเบกขา มี ๑ แนวทาง

บทความวิจัยที่ ๒๓ เรื่อง “พัฒนาการและรูปแบบการรำหน้าแตง” โดย นางสาวณัฐธิดา บุญมาทัน ผศ.ดร.สุรัตน์ จงดา และ ผศ.ดร.สุขสันติ แวงวรรณ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า บริบททางสังคมและวัฒนธรรมการแสดงนางรำหน้าแตง ของจังหวัดปทุมธานี แตงเป็นวงดนตรีที่มีตั้งแต่สมัยโบราณ นอกจากบทบาทหน้าที่ในการบรรเลงดนตรีในงานทั่วไปและยังให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมแล้ว แตงยังมีบทบาทหน้าที่ในการอนุรักษ์และการสืบทอดที่สำคัญที่สุดคือการสืบทอดของนางรำ นอกจากนี้ทั้งคณะแตงและนางร่ายังช่วยอนุรักษ์และสืบทอดการแสดงรูปแบบต่าง ๆ ที่นำมาแทรกไว้ในการรำหน้าแตง ได้แก่ เพลงลูกทุ่ง ตามยุคสมัยนิยมเพลงร้องเล่น รวมถึงการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดวงดนตรีแตง ซึ่งเป็นวงดนตรีที่มีการรำประกอบหน้าแตงอีกด้วย นอกจากนี้นางรำหน้าแตงยังมีบทบาทในการให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมในฐานะมหรสพพื้นบ้าน มอบความบันเทิงของผู้ชมเกิดจากการบรรเลงแตงและการรำประการสุดท้าย คือ บทบาทในการอนุรักษ์สืบทอดมหรสพพื้นบ้านและวรรณกรรมประกอบการแสดงการร้อง เล่น เต้น รำ รวมถึงศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นลูกทุ่ง ลิเก การแหล่ เพลงร้องเล่น ซึ่งแทรกอยู่ในเนื้อเรื่องที่แสดงนับได้ว่านางรำหน้าแตง จังหวัดปทุมธานี มีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อสังคมไทย ให้ความบันเทิง และยังสามารถอนุรักษ์และสืบทอด มหรสพพื้นบ้าน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ ศิลปะวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่มาได้จนถึงทุกวันนี้

บทความวิชาการที่ ๒๔ เรื่อง “บทบาทของสื่อในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองไทย พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕” โดย นายอภิเชษฐ์ เกตุมณี และ ศ.ดร.สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้สรุปบทความวิชาการไว้ว่า สื่อทั้ง ๑๑ สำนักมีอคติทางการเมือง (Political Bias) เป็นของตนเอง โดยมักนำเสนอข่าวสารไปในทิศทางที่ตอบสนองจุดยืนทางการเมืองของตน ประกอบกับการเติบโตขึ้นของเทคโนโลยี ทำให้ภูมิทัศน์ของสื่อส่วนใหญ่ในปัจจุบันอาศัยแพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นช่องทางหลักในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีโอกาสก่อให้เกิดปรากฏการณ์ห้องเสียงสะท้อน (Echo Chamber) อันเป็นผลมาจากระบบอัลกอริทึมของแพลตฟอร์มดิจิทัล ส่งผลให้ผู้รับข้อมูลข่าวสารอาจได้รับข้อมูลเพียงแง่มุมเดียวและอาจเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองในปัจจุบัน

บทความวิจัยที่ ๒๕ เรื่อง “การพัฒนาแบบสมรรถนะนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดการจัดการเรียนรู้ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ โดย อาจารย์เอกลักษณ์ เทพวิจิตร ดร.พิธิบูลย์ ทองเกลี้ยง และพระมหาสันทัศน์ โสตุวิโส, ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่าสภาพปัจจุบันการพัฒนาสมรรถนะนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดการจัดการเรียนรู้สาขาวิชาการสอนภาษาไทย โดยภาพรวม นิสิตมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.96) (๒) ออกแบบการพัฒนาครูผู้จัดการเรียนรู้ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบสมรรถนะนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนรูปแบบ การวัดและประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินรูปแบบสมรรถนะนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$ S.D. = 0.56) และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$ S.D. = 0.54) (๓) ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดการจัดการเรียนรู้สาขาวิชาการสอนภาษาไทย พบว่า คะแนนหลังการทดลองรูปแบบ ($\bar{X} = 4.42$) สูงกว่า ก่อนการทดลองใช้รูปแบบ ($\bar{X} = 3.40$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการประเมินสมรรถนะนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$ S.D. = 0.57) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อรูปแบบสมรรถนะนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$ S.D. = 0.50) (๔) นำเสนอรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดการจัดการเรียนรู้สาขาวิชาการสอนภาษาไทย พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.57) องค์ความรู้ที่ได้ หรือความรู้ใหม่ ประกอบด้วย (๑) การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะ (๒) การเรียนรู้ร่วมกันในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (๓) การฝึกปฏิบัติจริงให้นิสิตออกแบบและจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และ

(๑๘)

(๔) การประเมินและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Evaluation & Professional Growth) ประเมินสมรรถนะก่อน-หลัง

บทความวิจัยที่ ๒๖ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการของสหกรณ์โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑ ตามหลักธรรมาภิบาล” โดย นายนันทพงษ์ ระวังภัย ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรฉัตร และดร.วินัย ทองมัน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต นครสวรรค์ ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า (๑) สภาพการบริหารจัดการของสหกรณ์โรงเรียนโดยรวมในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเอื้ออาทรต่อชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง ส่วนด้านการร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (๒) แนวทางการบริหารจัดการของสหกรณ์โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑ ตามหลักธรรมาภิบาล มาเป็นกรอบแนวทางในการบริหารการจัดการเรียนรู้ ใน ๗ ด้านได้แก่ ๑) ด้านการเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง พบว่า สหกรณ์โรงเรียนเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ใช้บริการ ถือว่าเป็นความสำเร็จของโรงเรียน ๒) ด้านการควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย พบว่า สหกรณ์โรงเรียนมีการประชุมเพื่อให้สมาชิกได้ใช้สิทธิออกเสียงตามหลักประชาธิปไตยในการคัดเลือกกรรมการ ๓) ด้านการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก พบว่า สหกรณ์โรงเรียนเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการดูแลการใช้เงินทุนของสหกรณ์โรงเรียน ๔) ด้านการปกครองตนเองและการเป็นอิสระ พบว่า สหกรณ์โรงเรียนหากได้รับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากบุคคลภายนอก ต้องไม่ขัดต่อความเป็นอิสระของสหกรณ์โรงเรียน ๕) ด้านการฝึกอบรมและสารสนเทศ พบว่า สหกรณ์โรงเรียนมีสมาชิกที่มีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน ๖) ด้านการร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์โรงเรียนมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน ๗) ด้านการเอื้ออาทรต่อชุมชน พบว่า สหกรณ์โรงเรียนพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน

บทความวิจัยที่ ๒๗ เรื่อง “ตรวจการศึกษาความคิดเห็นและแนวทางการปรับใช้แนวคิดเรกจิโอ เอมีเลียกับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร” โดย นางสาวเจนจิรา อินทรสมบัติ และ ดร.พิบูลย์ ตัญญบุตร หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการนำแนวทางเรกจิโอ เอมีเลียมาปรับใช้ในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = ๔.๒๑, SD = ๐.๔๐) โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านการเลี้ยงดู รองลงมาคือด้านการสื่อสาร การอาสาสมัคร การเรียนรู้ที่บ้าน การตัดสินใจ และการร่วมมือกับชุมชน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเผยให้เห็นถึงแรงบันดาลใจและวัตถุประสงค์ของผู้บริหารในการนำแนวคิดมาใช้ ความรู้ความเข้าใจและการสนับสนุนบุคลากรและผู้ปกครอง สมรรถนะของผู้บริหาร ข้อเสนอแนะในการปรับใช้ และความสำคัญของบทบาทผู้ปกครองและชุมชน แนวทางการปรับใช้แนวคิดเรกจิโอ เอมีเลียในบริบทโรงเรียนอนุบาล

เอกชนเน้น ๖ องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ วิสัยทัศน์และเป้าหมาย ความรู้ความเข้าใจในหลักการ การปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การพัฒนา ปัจจัยสนับสนุน และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการ วิจัยนี้มีประโยชน์ต่อโรงเรียนอนุบาลเอกชนในการปรับปรุงการจัดการศึกษาตามแนวทางเรกจิโอ เอมิเลีย และเป็นข้อมูลสำหรับผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ของบุตรหลาน

บทความวิชาการที่ ๒๘ เรื่อง “คติชนสร้างสรรค์กับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ไทดำบ้านนาป่าหนาด ตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย” โดย ผศ.ดร.พยุภร ศรีจันทวงศ์ และ ดร.นภัทร ภัทรารณณ์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า กลุ่มชาติพันธุ์ไทดำบ้านนาป่าหนาด ได้จัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนมาตั้งแต่ ปี ๒๕๓๙ ชุมชนได้นำแนวคิดคติชนเชิงสร้างสรรค์ มาพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว ๕ รูปแบบดังนี้ (๑) การผลิตซ้ำเรื่องเล่า โดยการนำเรื่องเล่าที่เป็น ตำนานมาผลิตซ้ำ เพื่อบอกบอกความเป็นตัวตนของชาวไทดำผ่านเรื่องเล่าประวัติความเป็นมาของชุมชน ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม เรื่องเล่าเจ้าบ้าน เป็นต้น (๒) การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ทางภูมิปัญญา โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ผ้าฝ้าย และเครื่องรางในพิธีกรรม มาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อการท่องเที่ยว ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย โดยการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ ดังกล่าวนั้น ได้นำเรื่องเล่ามาสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม เพื่อสร้างความหมายใหม่ให้แก่ผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยว (๓) การนำเสนออาหารอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ ได้แก่ แจ่วอด จูบผัก เพื่อสื่อสารถึง วิถีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาการปรับตัวต่อธรรมชาติของบรรพบุรุษชาวไทดำ (๔) นำเสนอการละเล่น และการแสดง เช่น มะกอนลอดบ่วง การแสดง “แซปาง” และฟ้อนแคน เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว เป็นการสร้างสีสัน และสร้างการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้วัฒนธรรมไทดำอีกแนวทางหนึ่ง และ (๕) การสร้างสรรค์ประเพณี “ตุ้มโฮมพี่น้องไต” เพื่อหลอมรวมชาติพันธุ์ไทดำ การสร้างเครือข่าย ทางสังคมและวัฒนธรรม และ การท่องเที่ยวชุมชน การพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชน ไทดำบ้านนาป่าหนาดดังกล่าว นั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการนำคติชนเชิงสร้างสรรค์มาสร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่ม ซึ่งนำไปสู่การสร้างงาน และรายได้ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน ไทดำในด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมให้ยั่งยืนสืบไป

บทความวิจัยที่ ๒๙ เรื่อง “การวิเคราะห์ภาษาเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา : กรณีศึกษา ปริจเฉทเทศนาธรรมในเพลงเพชบุรี “พระศกดา สุนทร” โดย อาจารย์บัณฑิตกา จารุมา คณะ มนุษยศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์นครราชสีมา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการ วิจัยไว้ว่า พระศกดา สุนทร ใช้กลวิธีทางภาษาในการเผยแผ่ธรรมะ จำนวน ๕ กลวิธี ได้แก่ (๑) กลวิธี ทางศัพท์ (๒) กลวิธีขยายความ (๓) กลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์และวาทกรรม (๔) กลวิธีทางวาทศิลป์ และ (๕) กลวิธีอื่น ๆ พระศกดา สุนทร มีลักษณะเด่นเฉพาะตัว กล่าวคือ การเล่นเสียง การใช้คำซ้ำ การใช้สำนวน และการใช้คำคล้องจอง

(๒๐)

บทความวิจัยที่ ๓๐ เรื่อง “การส่งเสริมสุขภาวะของผู้สูงอายุตามหลักภavana ๔ ในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” โดย ท.พญ.โสภา ชื่นชูจิตต์ ผศ.ดร.สมคิด เศษวงค์ และ พระมหาทวี มหาปญโญ, ผศ.ดร. หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอบทความวิจัยไว้ว่า สภาพปัญหาสุขภาวะของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี มีความสำคัญและต้องการการจัดการอย่างเร่งด่วน ซึ่งจำนวนผู้สูงอายุในพื้นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้านสุขภาพและกิจกรรมส่งเสริมสุขภาวะ ยังคงมีข้อจำกัดในหลายด้านซึ่งสุขภาพร่างกายที่เสื่อมโทรม ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และการขาดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะของผู้สูงอายุ ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะของผู้สูงอายุในพื้นที่นี้รวมถึงปัญหาสุขภาพโรคเรื้อรัง เช่น โรคเบาหวาน ความดันเป็นปัญหาที่พบได้บ่อยในกลุ่มผู้สูงอายุ การพัฒนากิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาวะของผู้สูงอายุตามหลักภavana ๔ เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลในชีวิตของผู้สูงอายุผ่านการบูรณาการหลักธรรมในพระพุทธศาสนา หลักภavana ๔ ประกอบด้วย กายภavana (การพัฒนาร่างกาย), ศิลภavana (การพัฒนาความประพฤติ), จิตภavana (การพัฒนาจิตใจ), และ ปัญญาภavana (การพัฒนาปัญญา) เป็นแนวทางที่ช่วยเสริมสร้างสุขภาวะในทุกมิติ ทำให้ผู้สูงอายุสามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณค่า แนวทางนี้ส่งเสริมสุขภาวะตามหลักภavana ๔ ของผู้สูงอายุเขตเทศบาลเมืองหนองปรือจังหวัดชลบุรี เป็นการบูรณาการหลักธรรมในพระพุทธศาสนา คือ อริยสัจ ๔ สอดคล้องกับกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นแนวทางที่ช่วยสร้างสมดุลในชีวิตและเสริมสร้างสุขภาวะที่ยั่งยืนในชุมชน เป็นการเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวและดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่า ช่วยให้การส่งเสริมสุขภาวะตามหลักภavana ๔ ประสบความสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในสังคม อย่างยั่งยืน ควรระบุโมเดล (PMSS Model.) P = กายภavana กิจกรรมที่เน้นการพัฒนาร่างกาย ช่วยเสริมสร้างความแข็งแรงและลดความเสี่ยงของโรคเรื้อรังในผู้สูงอายุ M = ศิลภavana การส่งเสริมความประพฤติที่ดีผ่านกิจกรรมทางศาสนา ช่วยสร้างความสงบสุขในจิตใจและเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวและชุมชน S = จิตภavana กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาจิตใจช่วยลดความเครียดและเสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์ S = ปัญญาภavana การเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญาผ่านการอบรมหรือกิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ ช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณค่า

บทความวิจัยที่ ๓๑ เรื่อง “แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” โดย นางสาวเกณจิรา ศรีชุม และ รศ.ดร. อัจฉรา นิยมภา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้เสนอบทความวิจัยไว้ว่า ผลการวิจัย พบว่า (๑) สภาพปัจจุบัน ของกระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ ของกระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปจนถึงน้อยสุด ได้ดังนี้ ด้านปรับปรุงแก้ไข และรายงานผลการนิเทศ ด้านปฏิบัติการนิเทศ ด้านประเมินผล ด้านวางแผนการนิเทศ ด้านศึกษาสภาพความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านสร้างขวัญและกำลังใจ (๒) แนวทางการพัฒนาระบบการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วย ๖ ด้าน พบว่าในแต่ละด้านมีประเด็นที่ควรพัฒนาเป็นลำดับแรก ดังนี้ (๑) ด้านปรับปรุงแก้ไข และรายงานผลการนิเทศ โรงเรียนรายงานผลประเมินการนิเทศภายใน เสนอข้อมูลต่อหน่วยงานต้นสังกัด (๒) ด้านปฏิบัติการนิเทศ ผู้บริหารโรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ (๓) ด้านประเมินผล ผู้รับการนิเทศรายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานหลังจากการนิเทศ ภายในโรงเรียน (๔) ด้านวางแผนการนิเทศ โรงเรียนแต่งตั้งคณะดำเนินงานนิเทศภายใน โดยหน้าที่การดำเนินงานอย่างชัดเจน (๕) ด้านศึกษาสภาพความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนจัดลำดับความสำคัญของปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการ (๖) ด้านสร้างขวัญและกำลังใจ ผู้บริหารหรือผู้นิเทศ ยกย่องชมเชย โดยการมอบรางวัล ให้กับผู้ผ่านการนิเทศ หรือผู้ที่มีคะแนนการนิเทศสูง

บทความวิชาการที่ ๓๒ เรื่อง “พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคมปัจจุบันตามหลักไตรสิกขา” โดย พระครูธรรมธรรวเดชา อคฺคเตโช (วรเดชา พรหมเสนา) วิทยาลัยพระธรรมทูต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอบทความวิชาการ กล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมอันจะนำไปสู่ประโยชน์ความสำเร็จและความสุข ศึกษาแนวทางการวางแผนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมตามหลักพระพุทธศาสนา โดยวิธีการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เพื่อนำไปสังเคราะห์ บริหารจัดการ ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางเอาไว้ โดยไม่ขัดต่อตามความต้องการของผู้คนในสังคม พระพุทธศาสนามีหลักการที่สำคัญต่อการพัฒนาสังคม เป็นมิตรกับสังคม อยู่กับสังคมมาโดยตลอด เมื่อสังคมเกิดวิกฤตการณ์ปัญหาหลักด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ เช่น ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม พระพุทธศาสนา นอกจากจะมีบทบาทที่สำคัญ ต่อการแก้ไขปัญหและพัฒนาสังคมนั้น ๆ เป็นอย่างยิ่งแล้ว อีกทั้งยังมีความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้น ด้วยการประสานเชื่อมโยงระหว่างสังคม ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ถูกต้องดีงามแบบบูรณาการ ซึ่งจะส่งผลให้สังคมมีคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่องด้วยดี และมีคุณภาพที่ยั่งยืน

บทความวิจัยที่ ๓๓ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนิสิตชาวต่างชาติในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” โดย พระมหาโกศล ธีรบุญโณ พระมหาสันทัศน์ โสถิวิโส และพิธิบูลย์ ทองเกลี้ยง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า นิสิตชาวต่างชาติมีปัญหาในการเรียนภาษาไทย โดยเฉพาะด้านการฟังและการพูดในสถานการณ์จริง รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยแผนการจัดการ

(๒๒)

เรียนรู้ ๕ หน่วย มีลักษณะเด่น คือ การใช้กิจกรรมที่หลากหลาย การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และการบูรณาการวัฒนธรรมไทย ผลการทดลองใช้พบว่า นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนในระดับมาก องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยนี้คือ การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติควรคำนึงถึงความหลากหลายของผู้เรียน และต้องเชื่อมโยงกับบริบททางวัฒนธรรม ศาสนา และการใช้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ

บทวิพากษ์บทความวารสาร เรื่อง “บทบาทของเศรษฐกิจในการอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท” โดย นางสาวจิรกิตติยา บุญครองทรัพย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้เสนอบทวิพากษ์หนังสือเล่มนี้ไว้ อันประกอบด้วยบทคัดย่อภาษาไทย บทคัดย่อภาษาอังกฤษ คำสำคัญทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ บทนำ วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๓ ประการคือ (๑) เพื่อศึกษาประวัติของเศรษฐกิจที่อุปถัมภ์พระพุทธศาสนาในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท (๒) เพื่อศึกษาบทบาทของเศรษฐกิจที่อุปถัมภ์พระพุทธศาสนาในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท (๓) เพื่อวิเคราะห์บทบาทของเศรษฐกิจที่อุปถัมภ์พระพุทธศาสนาในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร ผลการวิจัยได้ตอบวัตถุประสงค์ ๓ ประการ อภิปรายผลการวิจัย ผลการวิจัยที่ได้ค้นพบสอดคล้องกับงานของบุคคลอื่นที่ทำมาแล้ว องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยผู้วิจัยได้สรุปเป็นองค์ความรู้ว่าเศรษฐกิจทั้ง ๕ คนมีความเชื่อมโยงในพระพุทธศาสนาการบริจาคทรัพย์สร้างถาวรให้กับพระพุทธศาสนาเป็นต้นแบบในการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ผู้วายชนม์ บทสรุปเป็นการสรุปภาพรวมของวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เนื้อหาของบทความเหล่านี้ เป็นบทความวิจัยและบทความวิชาการที่ได้รับจากคณาจารย์รวมทั้งนิสิตและนักศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาทั้งภายในและภายนอก จำนวน ๑๒ มหาวิทยาลัยและอีก ๒ ส่วนงานนอกภายใน ล้วนให้มุมมองในมิติทางศาสนาและปรัชญา รวมทั้งพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ ในสาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้อย่างครอบคลุมและลึกซึ้ง

สำหรับรายละเอียดบทความทั้งหมดเหล่านี้ ผู้ใคร่ต่อการศึกษาเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้จากบทความดังกล่าว ในวารสารฉบับนี้ ซึ่งได้เปลี่ยนมาใช้ เลข ISSN ใหม่ เลข ISSN (เดิม) : 2408-1078 (Print) เปลี่ยนเป็น ISSN : 3088-2001 (Print) และ เลข ISSN (เดิม) : 2651-2440 (Online) เปลี่ยนเป็น ISSN : 3088-2044 (Online) ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ เป็นต้นไป และพบกันอีกครั้งในวารสารมหาจุฬาวិชาการ ปี ๑๒ ฉบับที่ ๓ กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๘

(รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

บรรณาธิการ

วารสารมหาจุฬาวิชาการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	(๖)
ความรักกับพรหมวิหาร ๔ : จิตวิทยาแห่งความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน	๑
นางสาวจิรกิตติยา บุญครองทรัพย์ หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
การดูแลเด็กวัยประถมศึกษาเพื่อป้องกันโรคสมาธิสั้น	
ความบกพร่องทางการเรียนรู้ และความบกพร่องทางอารมณ์	๑๗
รศ.ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน ผศ.ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม นางสาวภัทรสุดา สุขปลั่ง นางสาวกัญยามาศ ช่วยสมบูรณ์ ดร.มลิวัลย์ ธรรมแสง ผศ.ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	
แนวทางการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา	
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑	๔๐
นายจิรพันธ์ ประดิษฐ์ขวัญ ดร.วีรภัทร ภัทรกุล สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	
การศึกษาระดับน้ำตาลก่อนและหลังการถือศีลอดเดือนรอมฎอนในชาวไทยมุสลิม	
ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ ๒ เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร	๕๙
แพทย์หญิงศุภรณี ขาววิจิตร ดร.รัตนา บรรณาธรรม ศูนย์บริการสาธารณสุข ๖๔ คลองสามวา กองสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร	

(๒๔)

ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จเปรียญธรรม ๙ ประโยค

ของสำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม

๗๔

พระมหาวิริยฤทธิ์ วรวิโร (บุตรราช)

พระมหาทวี มหาปัญโญ ผศ.ดร.

รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม

พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แนวทางการลดและการแก้ปัญหาความเครียดในการปฏิบัติงานของอาจารย์

ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๙๐

ผศ.ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์

หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาในจังหวัดเชียงราย

๑๑๔

นายณรงค์ เจนใจ

ผศ.ดร.รณิดา ปิงเมือง

ผศ.ดร.เลหล่า ตริเอกานุกูล

อาจารย์ ดร.จันจิรา วิชัย

สาขาวิชาพุทธศาสน์การพัฒนากุมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

อรรถปริวรรตศาสตร์ของกัณฑ์ดาเมอริในกฎหมายสิทธิในการตายสำหรับผู้ป่วยทางจิต

๑๓๑

นางสาวฉัตรทอง มีเมศกุล

ภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การพัฒนาสมรรถนะภาวะผู้นำเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ

ของที่ปรึกษาด้านการบริหารองค์กร

๑๔๕

นายบุญชัย ปลื้มสืบกุล

รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์

รศ.ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน

ผศ.ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์

หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

พุทธาวตารในทศาวตารจิตของเกษมณพระ:

การศึกษาเปรียบเทียบกับพุทธาวตารในปุราณะ

๑๖๒

นางสาวบุษยามาน วัชนาค

ผศ.ชานป์วิษฐ์ ทัดแก้ว

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเพื่อการพัฒนาศิลปหัตถกรรม

ในพื้นที่ตำบลหนองขนก อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๘๑

รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม

ผศ.ดร.อรชร ไกรจักร์

ดร.กรรณิการ์ ขาวเงิน

พระมหาวิญญูธรรม ศรีชัย

พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.

พระมหาดวงเด่น ตุนิน, ผศ.ดร.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน

ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี

๒๐๐

นางสาวพิชญากร ดีพา

ผศ.พ.ต.อ.ดร.สฤณี สืบพงษ์ศิริ

คณะอาชีววิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

แนวทางการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครูกลุ่มเมืองฉะเชิงเทรา ๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๑

๒๑๔

นางสาวลลิตา ปุญญะประสิทธิ์

ผศ.ดร.จุลดิศ คัญทัพ

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

การวิเคราะห์เส้นทางสู่ความสำเร็จในตำแหน่งทางวิชาการ

ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

๒๓๒

ศ.ธำนิษฐ์ สิทธิวิรัชธรรม

รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์

(๒๖)

ผศ.ดร.พิทักษ์ จันทร์เจริญ
ผศ.ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์
หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ภาพสะท้อนทางสังคมที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องแก่นไม้หอม ของกิ่งฉัตร ๒๕๓

นางสาวอภิญญา พงษ์สระพัง
ผศ.ดร.สุรชัยบุญกุล นุ่นภูบาล
ผศ.ดร.ศาริศา สุขคง
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

การประยุกต์สัญญา ๑๐ ในคิริมานันตสูตรเพื่อส่งเสริมสุขภาพขององค์กรรวม ๒๗๐

นางสาวสมศรี รุ่งแสงทอง
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาพระไตรปิฎกศึกษา)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปัญหากฎหมายในการปล่อยชั่วคราวของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา
ที่เป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา ๒๘๕

นางสาวอมรรรัตน์ ม่วงกลิน
ผศ.ดร.ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ
ดร.วรพจน์ ถนอมกุล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดของพระภิกษุตามพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ๒๘๘

นางสาวกุลวดี ณ นคร
ผศ.ดร.ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ
ดร.วรพจน์ ถนอมกุล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๒๗)

ผลการจัดการการเรียนรู้ตามแนวคิดจำเป็นเป็นภาพนามธรรม (CPA) ร่วมกับบอร์ดเกม
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ๓๑๖
นางสาวสุภาวดี อินทร์พรหม
ผศ.ดร.กิตติศักดิ์ ลักษณะนา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

รูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์ใช้หลักอริยสัจ
เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๓๒๙
นางอรพัทธ์ ศิริแสง
พระครูสังฆรักษ์เทิดศักดิ์ สดุดินธโร, ดร.
ดร.วีระพงษ์ แพงคำฮัก
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโพลั่ว
บ้านภูเหม็น จังหวัดอุทัยธานี ๓๔๘
นายสมเกียรติ หนองกลาง
ผศ.ดร.วรวิทย์ นพแก้ว
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
กลุ่มอำเภอแม่เปิน-กลุ่มชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร ๔ ๓๗๓
นายชรินทร์ บุญราชแสง
ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรฉัตร
ดร.ดิเรก ด้วงลอย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์

พัฒนาการและรูปแบบการรำน้าแตรง ๓๙๗
นางสาวณัฐธิดา บุญมาทัน
ผศ.ดร.สุรัตน์ จงดา
ผศ.ดร.สุขสันติ แวงวรรณ
ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

(๒๘)

บทบาทของสื่อในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองไทย พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ๔๒๐

นายอภิเชษฐ์ เกตุมณี

ศ.ดร.สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพัฒนารูปแบบสมรรถนะนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสู่การจัดการเรียนรู้
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ๔๓๔

อาจารย์เอกลักษณ์ เทพวิจิตร

ดร.พิรพีบูลย์ ทองเกลี้ยง

พระมหาสันทัศน์ โสตุถิวิโส,ดร.

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แนวทางการบริหารจัดการของสหกรณ์โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑ ตามหลักธรรมาภิบาล ๔๕๐

นายณัฏพพงษ์ ระวังภัย

ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรฉัตร

ดร.วินัย ทองมัน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์

การศึกษาความคิดเห็นและแนวทางการปรับใช้แนวคิดเรกจิโอ เอมีเลีย
กับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร ๔๗๖

นางสาวเจนจิรา อินทรสมบัติ

ดร.พิบูลย์ ตัญญบุตร

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา หลักสูตรและการสอน

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

คติชนสร้างสรรค์กับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชน
ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทดำบ้านนาป่าหนาด ตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ๔๙๒

ผศ.ดร.พยุพพร ศรีจันทวงศ์

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ดร.นภัทร ภัทรารัตน์

สำนักท่องเที่ยวโดยชุมชน องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยว

อย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

(๒๙)

การวิเคราะห์ภาษาเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา:

กรณีศึกษาปริเฉทเทศนาธรรมในเพจเฟซบุ๊ก “พระศักดา สุนทโร”

๕๐๗

อาจารย์บัณฑิตา จารุมา

คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์นครราชสีมา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุตามหลักภวนา ๔ ในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ

อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

๕๒๓

ท.พญ.โสภา ชื่นชูจิตต์

ผศ.ดร.สมคิด เศษวงค์

พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ.ดร.

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

๕๔๓

นางสาวเจนจิรา ศรีชุม

รศ.ดร.อัจฉรา นิยมภา

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคมปัจจุบันแบบบูรณาการที่ยั่งยืน

๕๕๙

พระครูธรรมธรรวเรชา อคฺคเตโช (วรเดชา พรหมเสนา)

วิทยาลัยพระธรรมทูต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนิสิตชาวต่างชาติ

ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕๗๗

พระมหาโกศล อธิปญฺโญ

พระมหาสันทัศน์ โสคติวิโส

ดร.พิธิบูลย์ ทองเกลี้ยง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๓๐)

บทวิพากษ์ เรื่อง บทบาทของเศรษฐกิจในการอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา

ในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท พระมหาสิทธิชัย เตชวณโณ และ อุเทน ลาพิงค์

๕๙๕

นางสาวจิรกิตติยา บุญครองทรัพย์

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก

- คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๖๐๓
- แบบฟอร์มการส่งต้นฉบับเพื่อพิจารณาลงในวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๖๑๖
- กระบวนการจัดทำวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๖๑๗
- หลักเกณฑ์ในการตีพิมพ์ต้นฉบับของวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๖๑๘
- ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๖๑๙